

מעגן

מקלט לקורבנות סחר בנשים

ת.ד. 21256 תל אביב 62260
טלפון: 04-100478-3-972
פקס: 04-20970-3-972
E-mail: maagan@013.net.il

עמותת מעגן: קיום שחיתות (ע"ר)

נחקה ל
26-07-2009

לכבוד
עו"ד עדי וילינגר
מוקד סיוע לעובדים זרים
באמצעות פקס: 5605175

שלום רב,

הנדון: חוות דעת מומחה בעניינה של גב' *oldia de la*, צו הרחקה מס' [redacted]

שם המומחה: גולדינוב קטיה, עובדת סוציאלית
מקום עבודה: עובדת סוציאלית מקלט "מעגן" לקורבנות סחר.

אני החתומה מטה, גולדינוב קטיה, ת.ז. 033059965, נתבקשתי על ידי עו"ד עדי וילינגר, לחוות את דעתי המקצועית לגבי מתן אשרה לשנת שיקום לקורבן הסחר שבנדון.
אלה פרטי השכלתי:

לימודים אקדמאיים:

2008- ואילך סטודנטית לתואר שני, יעוץ ופיתוח ארגוני.
1997-2000 תואר ראשון בעבודה סוציאלית, אוניברסיטת חיפה.

ואלה פרטי ניסיוני:

2005- ואילך: עובדת סוציאלית ב"מעגן", מקלט לקורבנות סחר בנשים.
2004-2005: עובדת סוציאלית בלשכה לשרותים חברתיים, עיריית חיפה.
2002-2005: עובדת סוציאלית במרכז למשפחות חד הוריות, אגף הרווחה עיריית חיפה, רבות חד הוריות עולות.
2002-2004: עובדת סוציאלית ב"בית מלהיב", הוסטל לנפגעי נפש.

מקלט "מעגן", שהוקם לפי החלטה של ממשלת ישראל, מעניק סיוע לנשים קורבנות סחר בבני אדם. המקלט מעניק לנשים היושבות בו מענה למכלול צורכיהן, הפיזיים והנפשיים ובונה לכל אחת מהנשים השוחרות במקלט תוכנית טיפול ושיקום המתאימה לצרכיה. אני עובדת במקלט קרוב ל-4 שנים, במהלך תקופה זו היו בטיפולי כ-100 מקרים פרטניים של קורבנות סחר ועוד כ-50-100 מקרים אחרים בהם אני משמשת כחלק מצוות. נוסף לכך בשנתיים האחרונות, אני משמשת כרכזת תעסוקה, כלומר אחראית על השמתן של הנשים במקומות עבודה ועל הקשר עם המעסיקים.

וזאת חוות דעתי לעניין השאלה המוצגת לעיל:

1. אני משמשת כמתאמת תיקה של *סלסה* במשך חמשת החודשים האחרונים. אני פוגשת את *סלסה* בפעמיים בשבוע לשיחות קצרות. במסגרת עבודתי כרכזת תעסוקה לוויית את *סלסה*, סמוך למועד קליטתה במקלט. המידע שאני מוסרת מטה, מבוסס על מידע שליטתתי מפגישותיי עם *סלסה*, מתיקה האישי, מעו"ס שטיפלה בה במשך כחצי שנה, מצוות המקלט, המעסיק בחברות הניקיון "שמעוני ירקוני", עו"ד ממוקד סיוע לעובדים זרים ונשים המתגוררות במקלט.
2. ככל הידוע לי אין מחלוקת בין הגורמים המעורבים בהיותה קורבן סחר.
3. *סלסה* הופנתה למקלט ביום 19.6.08 באמצעות המוקד לעובדים זרים. *סלסה* ילידת 1986, נתינת הודו רווקה, השניה מבין 6 אחים. משפחתה של *סלסה* מתגוררת בכפר ומתפרנסת מחקלאות. ל*סלסה* השכלה תיכונית והיא דוברת אנגלית ברמה סבירה. לדבריה, *סלסה* נשלחה לעבוד אצל משפחה בישראל בשנת 2005, על ידי אחיה, על מנת לעזור בפרנסת המשפחה.
4. *סלסה* עבדה כל יום בבית המשפחה במשך 11 שעות, עד אשר נתפסה על ידי מנהלת ההגירה. *סלסה* לא קבלה כסף עבור עבודתה במשך 3 השנים, מלבד 1000 ש"ח, אותם שלחה למשפחתה. כמו כן, דרכונה נלקח ממנה והיא כמעט ולא יצאה מן הבית גם בימי המנוחה.
5. עם הגעתה למקלט, *סלסה* נראתה מפוחדת וחסרת בטחון. *סלסה* המעיטה לשוחח עם הצוות, תשובותיה היו לקוניות ולעיתים לא ברורות. כל שיחה עמה נעשתה אך ורק מפניית הצוות אליה, ולא מיוזמתה. *סלסה* נעדרה כל רשתות תמיכה או מסגרת חברתית. *סלסה* סירבה לצאת משטח המקלט גם בהינתן לה אישור יציאה. לטענתה, היא פחדה ללכת לאיבוד וניכר היה כי אינה מתמצאת במרחב ומעולם לא נסעה בתחבורה ציבורית. כאשר הצטרפה אליה עובדת סוציאלית, הסתבר אף כי *סלסה* אינה יודעת לחצות את הכביש. בהתאם לדווחן של 2 נשים מהמקלט, אשר התחברו עם *סלסה*, *סלסה* חששה לצאת מהמקלט ויצאה רק בלווי שלהן. לטענתן, הן אף נאלצו ללמד אותה מיומנויות בסיסיות. במהרה, *סלסה* הייתה נתונה לניצול מצד נשים אחרות במקלט, היא השגיחה על ילדים ללא תשלום, עשתה תורנויות במקום אחרים וכיו"ו.
6. *סלסה* התביישה לזום שיחה ועל כן רב השיחות עמה נעשו ביוזמתה של עובדת סוציאלית. *סלסה* נוטה להסכים עם הכל, גם כשבפועל לא יכולה לעמוד בכך, ועל כן קשה להבין את רצונותיה וקשייה. נראה כי הדבר נובע מהצורך שלה לרצות את הסובבים ויתכן אף כי קיים אלמנט תרבותי.
7. פעמים רבות צוות המקלט היה עד להתנהגויות המעידות על חוסר עצמאות ואף ילדותיות של אלבינה כגון: אי יכולתה להכין אוכל בסיסי, צחקוקים שאינם תואמים את המצב, ריצות במקלט, אי יכולת לרכוש מוצרים בסיסיים וכו'.
8. בשיחות שערכה עמה עובדת סוציאלית, *סלסה* הביעה תובנה חלקית ביותר למצבה. תקופה ארוכה *סלסה* לא הצליחה להבין כי עבדה אצל משפחה ללא תשלום. כמו כן, סברה כי מעסיקה הוא אדם טוב. רק בחודשים האחרונים, אלבינה החלה להבין כי היא נוצלה וכל רצונה הוא לקבל את התשלום המגיע לה.

9. מאז הגעתה למקלט, אלו"ה עומדת בכללי המקלט וממלאת את כל המוטל עליה על הצד הטוב ביותר.

10. למרות הקשיים הרבים, הוחלט באוקטובר 2008, לשלב את אלו"ה בעבודת ניקיון במשך שעתיים ביום, במקום אשר לא מצריך תחבורה ציבורית. לדברי המעסיק, אלו"ה עבדה בחריצות, יסודיות והתמדה רבה לשביעות רצונם. עם זאת, לא אחת נשאלתי מדוע אלו"ה כל כך מפוחדת ואינה מתקשרת עם הסובבים. התקשורת עמה בעבודה, נעשתה לרב דרכי. למשל, כאשר רצתה אלו"ה לאחר או להעדר מהעבודה, היא לא הגיעה ובקשה את אישורי בדיעבד. לפני כחודש וחצי אלו"ה שולבה בניקיון של מתנ"ס, למשך כשבועיים, לשביעות רצונו המלאת של מעסיקה.

11. עם הזמן אלו"ה רכשה יותר אמון בצוות, והחלה לגלות יותר ויותר עצמאות וביטחון. היא למדה להתמצא במרחב ואף להשתמש בתחבורה ציבורית. כמו כן, בהיותה במסגרת מוגנת המקנה לה תחושת ביטחון, אלו"ה למדה להבין וליישם יותר את זכויותיה במקלט. אלו"ה הכירה חברות מחוץ למקלט, ולמדה אף באופן חלקי להשתמש בשרותי הקהילה(קניות, כנסיה).

12. השיחות עם אלו"ה נסבות בעיקר סביב עניינים טכניים ורכישת מיומנויות תקשורת. אלו"ה מעיזה יותר לתת תשובה שלילית במקרה הצורך, התואמת את רצונותיה, ולא לרצות את הסובבים. כמו כן, היא יוזמת יותר שיחות ולא ממתנה שיפנו אליה.

13. בחודשים האחרונים אלו"ה משתתפת בשעורי עברית ואנגלית, אחת לשבוע. לדברי המורה אלו"ה בחורה נבונה, בעלת יכולת לימוד והבנה טובות, אך עם זאת ביישנית.

14. אלו"ה מעונינת מאד לעבוד ואף נתונה ללחצים כבדים מצד משפחתה שבהודו. אלו"ה ניסתה למצוא עבודה בסיעוד כפי שהתבקשה, אולם ללא הצלחה. ניכר היה כי אלו"ה לא מסוגלת לעבוד אצל מעסיק באופן עצמאי וכי היא זקוקה למסגרת המוגנת של המקלט.

15. באם תקבל אשרה לשנת שיקום, תעבוד אלו"ה ב"אגודת השומרים" בניקיון.

16. לסיכום, ברצוני להתייחס לשאלה בה נדרשתי לחוות את דעתי, בהאם לתת אשרה לשנת שיקום לאישה שבנדון. למרות התקדמותה הרבה בהליך השיקומי, אלו"ה עדיין נמצאת בראשית דרכה. אלו"ה עדיין חסרת ביטחון, מתקשה לעמוד על זכויותיה ומגלה תמימות וילדותיות גבוהים מן הרגיל, בייחוד כאשר מנסה לרצות את סביבתה. אלו"ה הוכיחה יכולת לימוד והפנמה טובות, אולם זקוקה לזמן נוסף. אלו"ה זקוקה לתמיכה רגשית ולווי של המקלט, אשר מקנים לה תחושת ביטחון ומעודדים אותה לתפקד עצמאית ולהבין זכויותיה מחוץ למסגרת המוגנת של המקלט. בשל התקופה הקצרה בה הייתה לאלו"ה אשרה עבודה, היא עדיין לא רכשה מיומנויות עבודה מספקות. ללא פרק זמן נוסף, אלו"ה תהיה חשופה לניצול תמידי ועלולה לחזור למעגל הסחר. אני ממליצה לתת לאלו"ה אשרה לשנת שיקום.

גולדינוב קטיה, עו"ס המקלט

